

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

ΕΝΙΑΙΕΣ ΤΕΛΙΚΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2025-2026

Α΄ ΤΑΞΗΣ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 15 Μαΐου 2026

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Α΄ ΣΕΙΡΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Α024

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

ΟΙ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΛΥΣΕΙΣ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΔΩΔΕΚΑ (12) ΣΕΛΙΔΕΣ

Ερώτηση 1

Να χαρακτηρίσετε το περιεχόμενο των πιο κάτω προτάσεων ως **Ορθό** ή **Λάθος**. Να σημειώσετε στο τετράδιο των απαντήσεών σας το κάθε γράμμα με τον αντίστοιχο χαρακτηρισμό (π.χ. **α – Ορθό** ή **α – Λάθος** κ.λπ.).

- α. Οι απολήψεις μετρητών από τον ιδιοκτήτη (drawings) αποτελούν έξοδο για την επιχείρηση.
- β. Η αύξηση της παραγωγής που επιτυγχάνεται με την εξέλιξη της τεχνητής νοημοσύνης θα εξαλείψει το οικονομικό πρόβλημα.
- γ. Ο πόλεμος μεταξύ Ισραήλ και Ιράν κάνει πιο έντονο το οικονομικό πρόβλημα.
- δ. Η ζήτηση ενός αγαθού επηρεάζεται από το κόστος παραγωγής του.
- ε. Η διαφήμιση αυξάνει τις κοινωνικές ανάγκες.
- στ. Η εκπαίδευση αποτελεί οικονομικό αγαθό, ακόμη και όταν παρέχεται δωρεάν από το κράτος.

(Μονάδες 6)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α. Λάθος	(Λογιστική Α΄, Κεφ. 5, σελ. 58)
β. Λάθος	(Οικονομικά Α΄, Κεφ. 1, σελ.13)
γ. Ορθό	(Οικονομικά Α΄, Κεφ. 1, σελ. 14)
δ. Λάθος	(Οικονομικά Α΄, Κεφ. 4, σελ. 68)
ε. Ορθό	(Οικονομικά Α΄, Κεφ. 1, σελ. 11)
στ. Ορθό	(Οικονομικά Α΄, Κεφ. 1., σελ. 12)

Ερώτηση 2

Να γράψετε στο τετράδιο των απαντήσεών σας τον αριθμό της ερώτησης και δίπλα το γράμμα που δηλώνει την ορθή απάντηση (π.χ. **ι – α** ή **ι – β** κ.λπ.). **Υπάρχει μόνο μία ορθή απάντηση.**

- ι. **Σύμφωνα με το διπλογραφικό σύστημα:**
 - α. το ποσό της χρέωσης (debit) δεν είναι πάντοτε ίσο με το ποσό της πίστωσης (credit)
 - β. είναι αδύνατον μια συναλλαγή να επηρεάζει μόνο λογαριασμούς του ενεργητικού (assets)
 - γ. η αριστερή πλευρά του λογαριασμού ονομάζεται πίστωση
 - δ. ο λογαριασμός που χρεώνεται έχει ως αιτιολογία το όνομα του άλλου λογαριασμού που πιστώνεται

- ii. **Τα μεταφορικά πωλήσεων (carriage outwards) αποτελούν για την επιχείρηση:**
- α. έξοδο (expense)
 - β. έσοδο (income)
 - γ. περιουσιακό στοιχείο (asset)
 - δ. υποχρέωση (liability)
- iii. **Τα έξοδα της επιχείρησης πάντα χρεώνονται γιατί:**
- α. μειώνουν τα μετρητά στην τράπεζα
 - β. μειώνουν τα μετρητά στο ταμείο
 - γ. μειώνουν το κέρδος και ως αποτέλεσμα μειώνουν το κεφάλαιο
 - δ. αυξάνουν τις υποχρεώσεις και ως αποτέλεσμα αυξάνουν το κεφάλαιο
- iv. **Οικονομική δραστηριότητα είναι:**
- α. ο κόπος και ο χρόνος που καταβάλλει ένας φοιτητής για να αποκτήσει το πτυχίο του
 - β. η ιατρική περίθαλψη που προσφέρει ένας γιατρός σε έναν ασθενή
 - γ. ο χρόνος που καταβάλλει ο γονιός στο σπίτι για να διαβάσει στα παιδιά του
 - δ. ο κόπος που καταβάλλει η κυρία Μαρία για να φτιάξει τον κήπο του σπιτιού της
- v. *«Η Ευρωπαϊκή Ένωση χρηματοδοτεί την Κυπριακή κυβέρνηση με €500.000 για επενδύσεις στην εκπαίδευση. Λόγω περιορισμένων πόρων και πολλών αναγκών, η κυβέρνηση καλείται να επιλέξει μεταξύ της εγκατάστασης κλιματιστικών στα σχολεία και της δημιουργίας αθλητικών εγκαταστάσεων. Τελικά αποφασίζει να προχωρήσει στην εγκατάσταση κλιματιστικών».*
- Το πιο πάνω κείμενο αφορά:**
- α. οικονομική αρχή, γιατί επιδιώκεται η κάλυψη όλων των αναγκών
 - β. οικονομική δραστηριότητα, γιατί γίνεται παραγωγή οικονομικού αγαθού
 - γ. κόστος ευκαιρίας: οι αθλητικές εγκαταστάσεις
 - δ. κόστος ευκαιρίας: η εγκατάσταση κλιματιστικών
- vi. **Η συναυλία που διοργανώνεται σε μια ευρωπαϊκή πόλη αποτελεί:**
- α. καταναλωτικό και υλικό αγαθό
 - β. παραγωγικό και ελεύθερο αγαθό
 - γ. άυλο και οικονομικό αγαθό
 - δ. ελεύθερο και άυλο αγαθό
- vii. **Ένας από τους πιο κάτω συνδυασμούς ανήκει αποκλειστικά στον δευτερογενή τομέα παραγωγής:**
- α. κατασκευές και μεταποίηση
 - β. τράπεζες και δημόσια σχολεία
 - γ. εμπόριο και παραγωγή ενέργειας
 - δ. γεωργία και κτηνοτροφία

- viii. Ποιο από τα πιο κάτω δεν αποτελεί παραγωγή:
- α. το βαμβάκι που ένα εργοστάσιο μετατρέπει σε νήμα
 - β. το βιβλίο που γράφει ένας συγγραφέας για εκδοτικό οίκο
 - γ. το φαγητό που ετοιμάζει ένας σεφ σε εστιατόριο
 - δ. η εργασία που ετοιμάζει ένας φοιτητής για το πτυχίο του

- ix. Γεωργική παραγωγή αποτελεί:
- α. η κατασκευή υφάσματος από βαμβάκι
 - β. η παραγωγή ενέργειας με τη χρήση πετρελαίου
 - γ. η παραγωγή μελιού από τον μελισσοκόμο
 - δ. η συλλογή άλατος από την αλυκή

- x. «Αυξήθηκαν κατά 25% οι τιμές των αεροπορικών ταξιδιών...».

Το γεγονός αυτό για τα αεροπορικά ταξίδια θα οδηγήσει σε:

- α. μείωση της ζήτησης
- β. μείωση της ζητούμενης ποσότητας
- γ. μείωση της προσφοράς
- δ. μείωση της προσφερόμενης ποσότητας

(Μονάδες 20)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

i.	δ	(Λογιστική Α΄, Κεφ. 3, σελ. 27)
ii.	α	(Λογιστική Α΄, Κεφ. 5, σελ. 55)
iii.	γ	(Λογιστική Α΄, Κεφ. 5, σελ. 55)
iv.	β	(Οικονομικά Α΄, Κεφ. 1, σελ. 10)
v.	γ	(Οικονομικά Α΄, Κεφ. 1, σελ. 15-17)
vi.	γ	(Οικονομικά Α΄, Κεφ. 1, σελ. 11-12)
vii.	α	(Οικονομικά Α΄, Κεφ. 2, σελ. 30)
viii.	δ	(Οικονομικά Α΄, Κεφ. 2, σελ. 29)
ix.	γ	(Οικονομικά Α΄, Κεφ. 2, σελ. 29)
x.	β	(Οικονομικά Α΄, Κεφ. 4, σελ. 67-69)

Ερώτηση 3

Η Χριστίνα αποφάσισε να σπουδάσει Οικονομικά στην Αγγλία και ψάχνει να βρει το πανεπιστήμιο με τα χαμηλότερα δίδακτρα.

Ζητείται:

- α) Να εξηγήσετε ποια ειδική μορφή οικονομικής αρχής εφαρμόζει η Χριστίνα. **(Μονάδες 3)**
- β) Να αναφέρετε ποιο είναι το κυριότερο κίνητρο εφαρμογής της οικονομικής αρχής.
(Μονάδες 1)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

- α) Η Χριστίνα εφαρμόζει την οικονομική αρχή: **πρόβλημα ελαχιστοποίησης** γιατί το **αποτέλεσμα είναι δεδομένο** (να σπουδάσει στην Αγγλία) με όσο το **δυνατό μικρότερή θυσία** (τα χαμηλότερα δίδακτρα).
(Οικονομικά Α΄, Κεφ. 1, σελ.19)
- β) Το κυριότερο κίνητρο εφαρμογής της οικονομικής αρχής είναι το **οικονομικό πρόβλημα (ή ανεπάρκεια/στενότητα συντελεστών παραγωγής)** .
(Οικονομικά Α΄, Κεφ. 1, σελ.18)

Ερώτηση 4

«Καθώς ο παγκόσμιος πληθυσμός αυξάνεται, οι κοινωνίες ζητούν όλο και περισσότερη ενέργεια, ψηφιακές υπηρεσίες και σύγχρονα αγαθά. Παρά τη μεγάλη τεχνολογική πρόοδο, οι χώρες διαθέτουν περιορισμένους πόρους: φυσικές πηγές ενέργειας που δεν επαρκούν, υποδομές που χρειάζονται εξειδικευμένο προσωπικό, και επίπεδα παραγωγής που δεν μπορούν να καλύψουν όλες τις αυξανόμενες ανάγκες».

Ζητείται:

- α) Να εντοπίσετε ποιο πρόβλημα περιγράφεται στο πιο πάνω κείμενο. **(Μονάδες 1)**
- β) Να αναφέρετε δύο (2) λόγους που αυτό το πρόβλημα σταδιακά γίνεται εντονότερο.
(Μονάδες 2)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

- α) Το οικονομικό πρόβλημα.
(Οικονομικά Α΄, Κεφ. 1, σελ.13-14)
- β) Δύο από τα πιο κάτω:
- Αδιάκοπη αύξηση του πληθυσμού με γοργούς ρυθμούς
 - Κατασπατάληση των διαθέσιμων πόρων
 - Εξάντληση ορισμένων πηγών πρώτων υλών και ενέργειας
 - Μεταβολή των περιβαλλοντικών συνθηκών
- (Οικονομικά Α΄, Κεφ. 1, σελ.14)**

Ερώτηση 5

Σε μια αγορά παγωτών παρατηρούνται τα πιο κάτω:

Τιμή (€)	Ζητούμενη ποσότητα (τεμάχια)	Προσφερόμενη ποσότητα (τεμάχια)	Πλεόνασμα/ Έλλειμμα (τεμάχια)
40	60	140 πλεόνασμα
25	80	180 πλεόνασμα
10	110	ούτε πλεόνασμα ούτε έλλειμμα
5	150	60 έλλειμμα

Ζητείται:

- α) Να αντιγράψετε και να συμπληρώσετε τον πιο πάνω πίνακα στο τετράδιο των απαντήσεών σας. **(Μονάδες 4)**
- β) Να αναφέρετε την τιμή και την ποσότητα ισορροπίας των παγωτών. **(Μονάδες 2)**
- γ) Να απεικονίσετε γραφικά την **καμπύλη ζήτησης** των παγωτών. **(Μονάδες 4)**

Σημείωση: Στο πίσω μέρος του τετραδίου των απαντήσεών σας υπάρχει τετραγωνισμένο χαρτί, το οποίο μπορείτε να χρησιμοποιήσετε. Μολύβι επιτρέπεται μόνο για το διάγραμμα.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α)

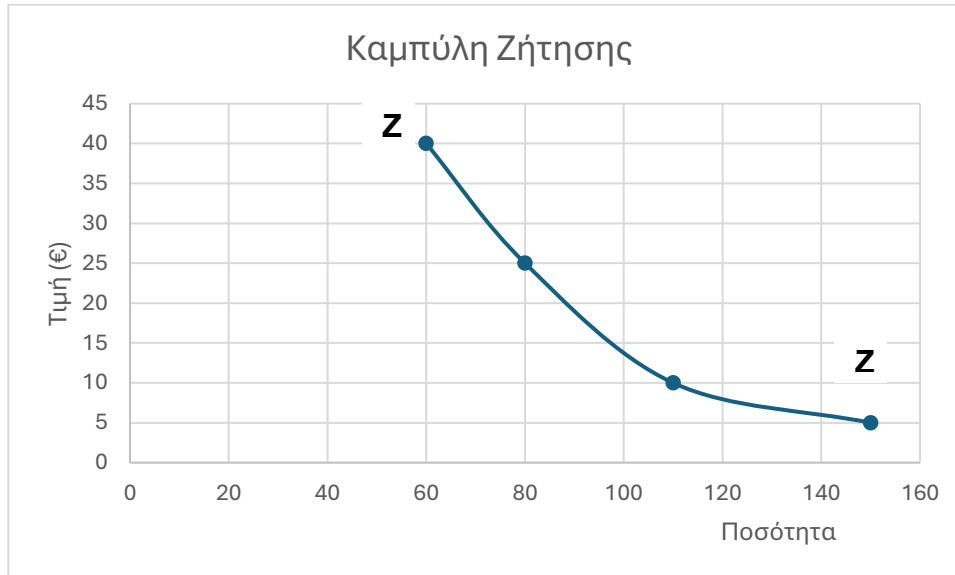
Τιμή (€) P	Προσφερόμενη ποσότητα (τεμάχια) Q	Πλεόνασμα / Έλλειμμα (τεμάχια)
40	200	140 πλεόνασμα
25	180	100 πλεόνασμα
10	110	ούτε πλεόνασμα ούτε έλλειμμα
5	90	60 έλλειμμα

(Οικονομικά Α', Κεφ. 4, σελ.67-73)

β) Τιμή ισορροπίας: €10
Ποσότητα ισορροπίας: 110 παγωτά

(Οικονομικά Α΄, Κεφ. 4, σελ.70-71)

γ) Καμπύλη ζήτησης των παγωτών.

(Οικονομικά Α΄, Κεφ. 4, σελ.67-68)

Ερώτηση 6

S. Taylor is the owner of a new **computer shop** that started in business on 1 March 2026 with €40.000 in the bank, and €10.000 cash. During March, she had the following transactions:

2026	
March 2	Bought office furniture in cash €5.000.
March 3	Purchased computers for resale €30.000 on credit from CompuTrade.
March 3	Paid carriage inwards the same day €300 in cash.
March 10	Sold computers on credit to P. Oliver €5.000.
March 11	Returned damaged computers €6.000 to CompuTrade.
March 12	Drew from the bank €1.000 for cash.
March 19	Paid the amount owing to CompuTrade by cheque.
March 20	Received a loan from A. Williams €2.000 by cheque.
March 23	Paid wages €1.300 by cheque.
March 27	Received commission €500 in cash.
March 31	Drew goods €800 for personal use.

Required:

Enter the above transactions, for March 2026, in the ledger accounts of S. Taylor.

(Μονάδες 26)

Σημείωση: Στο πίσω μέρος του τετραδίου των απαντήσεών σας υπάρχουν γραμμογραφημένοι λογαριασμοί (accounts) τους οποίους μπορείτε να χρησιμοποιήσετε.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ**S. Taylor****Capital a/c**

Date	Particulars	Amount	Date	Particulars	Amount
			2026		€
			March 1	Bank	40.000
			March 1	Cash	10.000

Bank a/c

Date	Particulars	Amount	Date	Particulars	Amount
2026		€	2026		€
March 1	Capital	40.000	March 12	Cash	1.000
March 20	Loan from A. Williams	2.000	March 19	CompuTrade	24.000
			March 23	Wages	1.300

Cash a/c

Date	Particulars	Amount	Date	Particulars	Amount
2026		€	2026		€
March 1	Capital	10.000	March 2	Office furniture	5.000
March 12	Bank	1.000	March 3	Carriage inwards	300
March 27	Commission income	500			

Office furniture a/c

Date	Particulars	Amount	Date	Particulars	Amount
2026		€			
March 2	Cash	5.000			

Purchases a/c

Date	Particulars	Amount	Date	Particulars	Amount
2026		€	2026		€
March 3	CompuTrade	30.000	March 31	Drawings	800

CompuTrade (Trade payable a/c) a/c

Date	Particulars	Amount	Date	Particulars	Amount
2026		€	2026		€
March 11	Purchases returns	6.000	March 3	Purchases	30.000
March 19	Bank	24.000			

Carriage inwards a/c

Date	Particulars	Amount	Date	Particulars	Amount
2026		€			
March 3	Cash	300			

Sales a/c

Date	Particulars	Amount	Date	Particulars	Amount
			2026		€
			March 10	P. Oliver	5.000

P. Oliver a/c (Trade receivable a/c)

Date	Particulars	Amount	Date	Particulars	Amount
2026		€			
March 10	Sales	5.000			

Purchases returns a/c

Date	Particulars	Amount	Date	Particulars	Amount
			2026		€
			March 11	CompuTrade	6.000

Loan from A. Williams a/c ή Loan a/c ή Loan a/c (A. Williams a/c)

Date	Particulars	Amount	Date	Particulars	Amount
			2026		€
			March 20	Bank	2.000

Wages a/c

Date	Particulars	Amount	Date	Particulars	Amount
2026		€			
March 23	Bank	1.300			

Commission income a/c

Date	Particulars	Amount	Date	Particulars	Amount
			2026		€
			March 27	Cash	500

Drawings a/c

Date	Particulars	Amount	Date	Particulars	Amount
2026		€			
March 31	Purchases	800			

Ερώτηση 7

The following information was extracted from the books of Antoine, a sole trader:

Trial Balance as at 31 December 2025		
	Debit	Credit
	€	€
Rent	48.000	
Sales		780.000
Bank	75.000	
Trade payables		23.500
Carriage outwards	15.000	
Capital (1 January 2025)		320.000
General expenses	32.000	
Purchases	410.000	
Returns outwards		18.000
Machinery	380.000	
Commission income		9.000
Trade receivables	95.000	
Bank loan (repayable in 3 years)		120.000
Returns inwards	12.000	
Inventory (1 January 2025)	85.000	
Salaries	110.000	
Interest expense	8.500	
	1.270.500	1.270.500

Note: Inventory on 31 December 2025 was valued at €92.000

Required:

Prepare the:

- a) Statement of Profit or Loss for the year ended 31 December 2025 **(Μονάδες 17)**
- b) Statement of Financial Position as at 31 December 2025 **(Μονάδες 14)**

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

a)

Statement of Profit or Loss for the year ended 31 December 2025

	€	€
Sales	780.000	
Less Returns inwards	(12.000)	768.000
Less Cost of sales		
Opening inventory	85.000	
Purchases	410.000	
Less Returns outwards	(18.000)	
	477.000	
Less Closing inventory	(92.000)	(385.000)
Gross Profit		383.000
Add Other income		
Commission income		9.000
Less Expenses		
Rent	48.000	
General expenses	32.000	
Salaries	110.000	
Carriage outwards	15.000	
Interest expense	8.500	(213.500)
Net Profit for the year		178.500

b)

Statement of Financial Position as at 31 December 2025

	€	€
NON-CURRENT ASSETS		
Machinery		380.000
CURRENT ASSETS		
Inventory	92.000	
Trade receivables	95.000	
Bank	75.000	262.000
TOTAL ASSETS		642.000
CAPITAL AND LIABILITIES		
Capital	320.000	
Add: Net Profit	178.500	498.500
NON-CURRENT LIABILITIES		
Bank loan (repayable in 3 years)		120.000
CURRENT LIABILITIES		
Trade payables		23.500
TOTAL CAPITAL AND LIABILITIES		642.000

Σύνολο Μονάδων 100

ΤΕΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΛΥΣΕΩΝ